

Wypadek podczas szkolenia

(konspekt wykładu wygłoszonego na kursie instruktorskim PZA, w Łodzi 2007 roku)

MOTTO: „*Wypadek, to taka rzecz, której nie ma dopóki się nie wydarzy*”

1. Instruktor musi być intelektualnie przygotowany na wypadek

- konieczność psychicznego oswojenia się z myślą o zaistnieniu wypadku,
- konieczność wcześniejszego rozpracowania możliwych miejsc wypadku, możliwego rozwoju sytuacji oraz możliwych komplikacji,
- konieczność wyposażenia się w adekwatne do rejonu działania środki techniczne (łączność, apteczka, światło, sprzęt do autoratownictwa) oraz odpowiednie zaplecze logistyczne (współpraca z organizacjami ratowniczymi oraz innymi instruktorami),
- umiejętność postępowania w przypadku wypadku pojedynczego i wypadku zbiorowego (kogo ratować w pierwszej kolejności),
- umiejętność postępowania w przypadku wymagającym zabezpieczenia pozostałych kursantów (kolejność działania),
- umiejętność wykorzystania fachowej (profesjonalnej) pomocy z zewnątrz lub wsparcia ze strony kursantów

2. Procedura postępowania bezpośrednio po wypadku

- określenie sytuacji (kto jest ranny, stopień zagrożenia dla życia i zdrowia poszkodowanego/poszkodowanych, bezpieczeństwo pozostałych kursantów, ustalenie priorytetów i tempa działania = konkluzja: wypadek- pośpiech konieczny czy incydent – nie ma presji czasu),
- zabezpieczenia stabilność sytuacji powypadkowej – chodzi o to aby po wypadku nie doszło do drugiego wypadku na skutek chaosu, paniki lub braku nadzoru,
- udzielenie pierwszej pomocy z wykorzystaniem wszystkich dostępnych środków (w tym także improwizowanych),
- wezwanie pomocy – konieczność precyzyjnego określenia wszystkich parametrów wypadku i jednoznacznego przekazania informacji oraz uzyskania potwierdzenia jej odbioru,
- przygotowanie poszkodowanego/poszkodowanych do transportu oraz ewentualne przetransportowanie siłami własnymi do miejsca z którego nastąpi odebranie ofiary/ofiar,
- organizacji odwrotu i transportu – konieczność bezpiecznego wyprowadzenia reszty zespołu w bezpieczny teren oraz retransport sprzętu.

3. Postępowanie po wypadku

- wskazany kontakt i wsparcie uczestników wypadku -dylemat komu dotrzymać towarzystwa, czy poszkodowanemu czy pozostałym kursantom,
- konieczność zawiadomienia organów państwowych czyli kontakt z policją oraz złożenie zeznania,
- konieczność zawiadomienia organizatora imprezy i sporządzenie protokołu powypadkowego,
- konieczność zawiadomienia krewnych lub opiekunów, jeśli to możliwe osobiście,
- konieczność zabezpieczenia mienia osób poszkodowanych i jeśli to możliwe komisyjne

- potwierdzenie wykazu zabezpieczonych rzeczy,
- wskazane podjęcie działań humanitarnych wobec poszkodowanych – odwiedziny, troska, wsparcie różnego rodzaju.

4. Przyczyny wypadków

- wypadki spowodowane przez siły natury,
- wypadki powstałe na skutek błędów popełnionych przez kursantów,
- wypadki powstałe na skutek błędów popełnionych przez instruktorów,
- wypadki na skutek awarii sprzętu.

Można przyjąć tezę, że każdy wypadek jest zawiniony przez instruktora !!!

Analiza różnych wypadków znajdujących się w archiwum PZA pokazuje, że najczęstszą przyczyną wypadku podczas szkolenia jest niewłaściwa ocena sytuacji przez instruktora, czy to w kwestii oceny pogody lub panujących warunków, czy to w kwestii umiejętności kursanta lub rzeczywistych umiejętności instruktora. WNIOSEK: instruktor musi zdawać sobie sprawę że jest panem życia lub śmierci !!!

5. Ocena postępowania instruktora

- analiza czy wypadek był zawiniony czy nie,
- ocena fachowości podjętych czynności ratowniczych,
- ocena poprawności załatwienia spraw formalnych oraz sporządzenia dokumentacji,
- ocena postawy po wypadku – humanitaryzm czy bezdusność.

6. Przykłady z archiwum PZA

- omówienie zaistniałych wypadków
- omówienie konstrukcji i zawartości obowiązującego w PZA protokołu powypadkowego.

***Wojciech Świącicki** – instruktor alpinizmu PZA,
instruktor wspinaczki wysokogórskiej,
wieloletni Szef Wyszakolenia PZA, w latach
1999-2001 pełnił obowiązki prezesa PZA.
Współtwórca i propagator nowoczesnych
programów szkoleniowych w taternictwie.*